

Erling Berge er 70 år

Tale på dagen av Einar Bergsholm

Skal man si noe om Erling Berge er det ikke lett å komme utenom nobelprisvinner Ellinor Ostrom. Berge var en av de aller første i Norge til å viderefremde og bearbeide hennes vitenskapelige arbeider. Arbeider om forvaltning av allmenninger (såkalte commons), og andre spørsmål om for eksempel hvor langt mennesker er villig til å påta seg kostnader for å straffe dem som bryter felles normer. Berge oppdaget kvalitetene til Ostrom lenge før hun fikk nobelprisen i økonomi i 2009. I 1998 var han for eksempel på besøk hos Ostrom. Her deltok han på Vincent and Elinor Ostrom Workshop in Political Theory and Policy Analysis, University of Indiana.

Det var derfor naturlig at Erling Berge var vert da Ellinor Ostrom besøkte NMBU i juni 2011. Den som skriver dette husker godt at Erling geleidet Ostrom opp trappene på den store forelesningssalen i bioteknologibyget, for så å kjøre henne til flyplassen på Gardermoen. Det var noe fint og verdig over det. En pen arbeidshest fra Vestlandet og en artig nobelprisvinner fra Amerika i skjønn forening.

Erling Berge er født 16. mars 1946 i Eidsdal i Møre og Romsdal. Han vokste opp som odelsgutt, sammen med tre søsken, på småbruket Blomrobben. I 1965 tok han artium på Eid landsgymnas i Nordfjordeid. Deretter fulgte ett års militærtjeneste. Etter dette (1966) startet universitetsstudier i Bergen. Til å begynne med besto fagkretsen for det meste av matematikk og statistikk. Etter hvert ble det mer sosiologi.

Etter å ha fått jobb i statistisk sentralbyrå flyttet Berge til Oslo i 1971. Det faglige tyngdepunktet var på denne tiden demografi. Noen år senere fikk han et doktorgradsstipend fra Forskningsrådet til å studere ved Boston University. I skoleåret 1975-1976 var han og familien bosatt i Boston for å gjennomføre obligatorisk undervisning i forbindelse med doktorgraden. I 1979 fikk Berge jobb på INAS, som i dag kalles NOVA (Norsk institutt for forskning om oppvekst, velferd og aldring).

Doktorgraden i sosiologi, som handlet om regional variasjon i fruktbarhet, ble fullført i 1981. I 1984 begynte Berge som forsker ved NMBU, eller Norges landbrukshøgskole (NLH) som det het den gangen. I 1986 – 1987 hadde han også et forskningsopphold på University of Essex i England. Det faglige fokuset dreide nå i retning av eiendomsfag og eiendomsteori.

Så fulgte tre nye år for INAS i Oslo. I 1990 var han igjen tilbake til NLH og instituttet for jordskifte og arealplanlegging (i dag instituttet for landskapsplanlegging, ILP). Denne gangen for

fire år. Han var på NLH fram til han i 1994 fikk et professorat i sosiologi ved NTNU i Trondheim. Fra da av blir forskningsmetoder og vitenskapelige analyser sentrale temaer for hans forskning og undervisning. Erling blir i Trondheim fram til han igjen, og for tredje gang, er tilbake på Ås og NMBU i 2010. I 2011 får Berge stilling som professor i eiendomsfag. Hans spesialområde er nå teori om institusjoner. Et forskningsområde med elementer fra sosiologi, eiendomsfag og statsvitenskap.

Erling Berge jobber mye. Han har publisert en mengde artikler og forskningsrapporter opp gjennom årene. Nynorsk og engelsk om hverandre, og med et stort faglig spenn. Fra Lokale sedvaner i Verran kommune til (2013) til Kvifor svelt Afrika? (1985). Berge er også en viktig pådriver for å skape nye forskningsmiljøer. Et eksempel på dette er den store innsatsen han la ned for å etablere Center for land Tenure Studies (CLTS) i 2011.

På mange måter er Berge en typisk og klassisk professor. Han er selvgående og kan inspirere seg selv. Bøker, forskningsrapporter og statistikker er alltid kjærkomment stoff for Erling. Og enda bedre blir det om kunnskapen fortæres med litt jazzmusikk. Når Ytre Suløens jass-ensemble settes på skjønner alle at Erling er på sporet av et eller annet nytt i vitenskapens store og merkelige verden. Hva skal man med godord og motivasjon fra andre når musikken kan trylle fram det samme?

Men Erling er ikke bare på jakt etter ny innsikt og lærdom. Han er også hjortejeger på småbruket Blomrobben på Vestlandet. Om høsten jaktes det hjort døgnet rundt, og fra alle mulige kanter. Ryktene forteller til og med at soverommet har blitt brukt som utskytningsrampe.

Som venstremann skulle man kanskje tro han skyter links. Men det stemmer ikke. Under jakt sikter han også fra høyre.

Det er fint å være kollega med Erling. Han kan veldig mye om mange ting, og han tar seg alltid tid til å svare på spørsmål når noen trenger råd eller veiledning. Han avviser ingen og bruker mye av sin tid på å hjelpe andre. Erling deler gjerne ut sine kunnskaper. Og skulle de akademiske diskusjonene gå over alle støvelskaff er det godt med et avvæpnende smil. Et mildt smil fra Vestlandet hjelper mot alt.

Alle sammen på ILP ønsker deg hjertelig til lykke med 70 år. Vi ønsker også at du skal besøke instituttet hver eneste arbeidsdag i tiden framover!

Gratulerer med dagen!